

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 354/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Michalom Kmecom, Pod Kalváriou 51A, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To/38/2021 z 15. novembra 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/49/2023 z 28. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2To/38/2021 z 15. novembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3Tdo/49/2023 z 28. februára 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a priznať mu finančné zadost'učinenie 50 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1T/80/2020 z 20. septembra 2021 uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na 1 rok a 4 mesiace.

3. Sťažovateľ podal proti označenému rozsudku odvolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením krajského súdu podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté.
4. Následne sťažovateľ podal vo svojej trestnej veci dovolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že všeobecné súdy nedostatočným spôsobom zohľadnili skutočnosť, že mu bol advokát ustanovený až po jeho opakovanej žiadosti. Už v odpore proti pôvodnému trestnému rozkazu požiadal o „*pridelenie štátneho advokáta*“, avšak okresný súd na jeho žiadosť nereagoval. Opätovne požiadal o ustanovenie advokáta na v poradí druhom pojednávaní, avšak okresný súd mu vyčítal, že takúto žiadosť nepodal skôr. Uvedené pochybenie okresného súdu nenapravil ani krajský súd a následne ani najvyšší súd. Neobstojí argument, že toto pochybenie pred krajským súdom nenamietal, keďže podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku na takéto pochybenie mal krajský súd reagovať aj z vlastnej iniciatívy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, jeho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu z dôvodu, že krajský súd a najvyšší súd nedostatočným spôsobom reagovali na jeho námietku ignorovania jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred okresným súdom.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:

8. Ústavný súd konštantne poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. V zmysle princípu subsidiarity poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci v rámci jemu zverenej právomoci (m. m. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023).

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie, pričom túto možnosť aj využil a posúdenie všetkých jeho relevantných námietok tak bolo v právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho.

10. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak nemá ústavný súd danú právomoc, a preto ju bolo ako takú potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

11. Sťažovateľ namieta nedostatočnú reakciu najvyššieho súdu na jeho námietku týkajúcu sa žiadosti o ustanovenie obhajcu, čím malo dôjsť k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v dôsledku uvedeného malo byť vo výsledku neprípustným spôsobom zasiahnuté do jeho práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy.

12. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

13. 34. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu (rozsudok vo veci Hadianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33). Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený v rámci okolností prípadu (rozsudok vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené námietky (rozsudok vo veci Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (rozsudok vo veci Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce (rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku č. 2 z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84). Rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k „odopretiu spravodlivosti“ (už citovaný Moreira Ferreira, bod 85; tiež rozsudok vo veci Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

14. Ústavný súd napadnuté dovolacie uznesenie preskúmal a dospel k záveru, že ústavná sťažnosť v tejto časti nie je dôvodná.

15. V napadnutom uznesení najvyšší súd k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (s. 6 a nasl.) poukázal na § 371 ods. 4 prvú vetu Trestného poriadku a skutočnosť, že predmetné tvrdené pochybenie mal sťažovateľ namietať najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Sťažovateľ síce tvrdil, že ho v odvolacom konaní namietol, zo súdneho spisu to však nevyplývalo. Najvyšší súd ďalej zrekapituloval, že sťažovateľ v odpore proti trestnému rozkazu požiadal „o pridelenie štátneho advokáta“ bez ďalších podrobností. Následne na pojednávaniach 8. apríla 2021 bol sťažovateľ poučený podľa § 40 ods. 2 Trestného poriadku, pričom sťažovateľ na túto skutočnosť žiadnym spôsobom nereagoval. Na hlavnom pojednávaní 27. mája 2021 sťažovateľ požiadal o pridelenie obhajcu *ex officio* z dôvodu, že nemá finančné prostriedky, na čo ho okresný súd upozornil na včasnosť podania žiadosti a na skutočnosť, že táto jeho žiadosť vzhľadom na uvedené nie je dôvodom na odročenie hlavného pojednávania. Na danom hlavnom pojednávaní využíval oprávnenia priznané mu Trestným poriadkom, kládol otázky svedkom a vyjadroval sa k vykonávaným dôkazom, návrhy na doplnenie dokazovania nemal. Na hlavnom pojednávaní 20. septembra 2021 už za prítomnosti obhajkyne mala obhajoba jediný návrh na doplnenie dokazovania, a to vyšetrenie duševného stavu sťažovateľa. V záverečnej reči obhajkyňa a ani sťažovateľ neargumentovali absenciou reakcie na pôvodnú žiadosť o ustanovenie obhajcu. Ani v podanom odvolaní a ani na verejnom zasadnutí na krajskom súde daným spôsobom taktiež neargumentovali. Sťažovateľ a jeho obhajkyňa tak mali dostatočný priestor predniesť túto argumentáciu pred okresným súdom či krajským súdom. Najvyšší súd uzavrel, že sťažovateľ až v dovolaní namietol okolnosť, ktorá bola objektívne už skôr zistiteľná z obsahu spisového materiálu, prípadne zo samotného priebehu pojednávania a zasadnutia, a teda nedošlo z jeho strany k naplneniu podmienky v prvej vete § 371 ods. 4 Trestného poriadku.

16. Už uvedené zistenia a závery najvyššieho súdu neboli zo strany sťažovateľa ústavnoprávne relevantným spôsobom spochybnené. Sťažovateľom zvolená procesná taktika, ak sa neskôr ukáže byť z jeho pohľadu nesprávne zvolená, nemôže byť pripisovaná na ťarchu konajúcim súdom, ktoré postupujú v súlade so zákonom, resp. príslušným procesným kódexom.

17. Napokon aj sám sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uznal, že na predmetnú ním tvrdenú vadu konania pred krajským súdom výslovne nepoukázal.

18. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že krajský súd mal na ním tvrdené pochybenie s odkazom na § 317 ods. 1 Trestného poriadku prihliadať z vlastnej iniciatívy, túto námietku sťažovateľ mohol predniesť pred najvyšším súdom, v právomoci ktorého by bolo vysporiadať sa s ňou a v prípade jej dôvodnosti aj zabezpečenie nápravy.

19. Ústavný súd stabilne judikuje, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc, resp. ústavnú sťažnosť odmietne ako neprípustnú (III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08, II. ÚS 462/2012, II. ÚS 173/2021, III. ÚS 22/2025).

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd k zachovaniu práva na obhajobu dopĺňa, že sťažovateľ mal možnosť spochybňovať svoje výpovede z prípravného konania, resp. z času pred ustanovením obhajcu (sťažovateľ tvrdil, že bol k výpovedi nútený zo strany príslušníkov Policajného zboru, na čo reagoval podrobným spôsobom krajský súd vo svojom napadnutom uznesení na s. 7 a 8), klásť otázky svedkom, ako aj v prítomnosti obhajcu navrhnúť (akékoľvek) doplnenie dokazovania.

21. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti a v časti aj z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

22. Ústavný súd nad rámec podstaty rozhodnutia o ústavnej sťažnosti podotýka, že znenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku je jednoznačné, zodpovedá procesnej povahe dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku a v príslušnom aspekte nemôžu byť jeho účinky eliminované poslednou vetou § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ktorá sa týka výlučne postupu súdu v odvolacom konaní.

23. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu